

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

УДК 338.48:338.48.02(100)

Стегней М.І.,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет

Нодь О.Л.,

кандидат економічних наук, Фаховий коледж,
Закарпатський угорський інститутімені Ференца Ракоці II

Черничко С.С.,

здобувач ОС Доктор філософії,
Мукачівський державний університет

ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ

Сучасні умови розвитку ринку туристичних послуг характеризуються швидкою динамікою та непередбачуваністю змін на глобальному, національному та регіональному рівнях.

Ринок туристичних послуг характеризується сукупністю попиту та пропозиції на послуги, пов'язані з туризмом. Цей ринок складається з різних галузей, таких як готельний бізнес, авіаційна та залізнична індустрії, транспортні компанії, туроператори та турагентства, ресторани та кафе, а також інші супутні послуги, такі як екскурсії, музеї, атракціони, транспортні послуги і т. д. Ринок туристичних послуг – це економічна система, в якій зустрічаються попит і пропозиція на різні види туристичних послуг, таких як перевезення, проживання, харчування, екскурсії, розваги та інші. Ринок туризму динамічний і швидко змінюється відповідно до попиту та сезонності, що визначається тим, як туристи використовують свій час і гроші.

На ринку туристичних послуг різноманітні туристичні компанії, агентства та постачальники послуг конкурують за клієнтів, намагаючись привернути їх увагу рекламою та пропозиціями про спеціальні пропозиції та знижки. Туристи, зі свого боку, оцінюють різні пропозиції, порівнюючи ціни, якість послуг, комфортність та безпеку, щоб знайти найкращу пропозицію для своїх потреб і бюджету.

На сьогоднішній день існує кілька глобальних тенденцій на ринку туристичних послуг:

1. Зростання кількості подорожей: з плином часу все більше людей мають можливість мандрувати, тому попит на туристичні послуги зростає.
2. Збільшення ролі технологій: інформаційні технології значно спрощують процес пошуку і бронювання туристичних послуг, а також надають туристам зручний доступ до інформації про місця відпочинку та інші подробиці.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

3. Зміна у популярних напрямках подорожей: зміна інтересів туристів призводить до зміни популярних напрямків подорожей, наприклад, все більшу популярність здобувають тури в екзотичні країни або тури з екологічною складовою.

4. Розвиток глобалізації: світ стає все більш взаємопов'язаним, що впливає на туристичний ринок, зокрема, збільшує кількість міжнародних подорожей.

5. Розвиток екотуризму: зростає популярність екотуризму, який орієнтований на збереження природи та місцевої культури, тому туристичні компанії активно розвивають такі напрямки.

Збалансований розвиток ринку туристичних послуг – це глобальна тенденція, яка передбачає забезпечення економічного, екологічного та соціального збалансування у розвитку туризму. Ця тенденція покладає акцент на збереження культурної спадщини та природних ресурсів, підтримку місцевих громад та економічний розвиток на рівні регіонів. Збалансований розвиток туризму передбачає інтеграцію туризму у соціально-економічне середовище, яке дозволяє забезпечити сталість розвитку на довгостроковій основі.

Збалансований розвиток ринку туристичних послуг вимагає ретельного планування та управління, включаючи створення ефективної інфраструктури та підтримки місцевих громад. Крім того, ця тенденція покликана до забезпечення сталого туризму, що дозволяє зменшити від'ємний вплив туризму на природне середовище та місцеву культуру.

Національні виклики ринку туристичних послуг продиктовані військовою агресією та наслідками пандемії. Війна має значний негативний вплив на розвиток ринку туристичних послуг. Конфліктні ситуації, нестабільність та загроза безпеці роблять туризм менш привабливим для подорожуючих, що призводить до зменшення туристичного потоку та призупинення діяльності туристичних підприємств. Крім того, війна призводить до зниження економічного розвитку та збільшення бідності в регіонах, що також впливає на зменшення попиту на туристичні послуги. Війна також призвела до руйнування туристичної інфраструктури окремих регіонів та культурних пам'яток, що може позначитися на подальшому розвитку туризму в даних регіонах.

Умови війни, в яких наразі знаходиться Україна, вносять свої корективи у процеси пов'язані із розвитком ринку туристичних послуг та формуванням його стратегії, а також її фінансового та інвестиційного забезпечення і соціального акцентування для даного ринку. Проте, всі усвідомлюють, що після перемоги відкриються нові можливості для відродження туризму на оновлених засадах, що відповідають стратегічним орієнтирам сталого розвитку. Саме тому, вже тепер необхідно розробляти стратегії майбутнього розвитку, обмірковувати можливості оптимального використання їх ресурсного забезпечення.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Особливості розвитку ринку туристичних послуг на рівні окремих регіонів можуть бути різними і залежать від багатьох чинників, зокрема: природні умови, історична спадщина, інфраструктура, економічні та політичні умови, маркетинг та реклама, цінова політика, конкуренція.

Можливо узагальнити [1-3], що розвиток туризму в регіоні залежить від природних ресурсів, таких як гірські масиви, водойми, ліси та інше, а регіони з багатою історією та культурним наслідком мають потенціал для розвитку культурного туризму. Наявність готелів, ресторанів, транспортних засобів та іншої інфраструктури може стимулювати розвиток туризму. Стабільна економічна та політична ситуація може збільшувати потенціал регіону для туризму. Ефективна маркетингова кампанія може збільшити обсяг туристичного потоку до регіону, а відповідна цінова політика може збільшувати доступність туристичних послуг та залучати більше туристів до регіону. Розвиток туризму в регіоні може залежати від конкуренції з іншими регіонами, що пропонують подібні послуги. Ці фактори можуть взаємодіяти між собою та змінюватися з часом, впливаючи на розвиток ринку туристичних послуг в різних регіонах.

Smart-спеціалізація – це стратегічний підхід до розвитку регіонів, що ґрунтується на концентрації зусиль і ресурсів у певних галузях або напрямках, де вже є певні конкурентні переваги та інноваційний потенціал. Для розвитку ринку туристичних послуг такий підхід може бути досить ефективним.

Україна має великий потенціал у розвитку туризму, особливо в регіонах з відповідними природними та культурними ресурсами. Застосування smart-спеціалізації в цій сфері може допомогти в забезпеченні збалансованого розвитку регіонів та приверненні інвестицій у туристичний сектор.

Основні перспективи збалансованого регіонального розвитку ринку туристичних послуг в Україні з використанням smart-спеціалізації полягають у наступному:

- розвиток нових туристичних маршрутів, зокрема використання smart-спеціалізації може допомогти в розробці нових туристичних маршрутів та привабленні туристів з різних країн;
- smart-спеціалізація може допомогти у розвитку туристичних інфраструктур, таких як готелі, ресторани, транспортна мережа та інші сервіси, що забезпечать зручність та комфортність для туристів;
- застосування smart-спеціалізації може допомогти в приверненні інвестицій у регіональний туристичний сектор, що дозволить покращити рівень життя місцевого населення та збалансувати економічний розвиток регіону.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Таким чином, Україна має значний потенціал для розвитку туризму, зокрема через свої природні ресурси, історичну спадщину та культурні особливості. Збалансований розвиток ринку туристичних послуг в Україні може стати ефективним інструментом забезпечення економічного зростання та підвищення соціальної стабільності країни. Для досягнення цих цілей необхідно розвивати інфраструктуру туризму, вдосконалювати сервіс, пропонувати якісні послуги та привабливі туристичні маршрути. Одним зі способів досягнення збалансованого розвитку ринку туристичних послуг є використання концепції smart спеціалізації, що передбачає спрямування зусиль на розвиток тих галузей туризму, де Україна має найбільший потенціал та конкурентоспроможність. Основними перспективними напрямками розвитку туризму в Україні є екологічний туризм, культурний туризм, гастрономічний туризм та туризм з пізнавальною метою, а з перемогою, особливого значення і потреби набуває розвиток інклюзивного туризму в Україні. Крім того, важливим елементом збалансованого розвитку ринку туризму є врахування екологічних та соціальних аспектів, таких як збереження природних ресурсів, забезпечення гідного життя для місцевого населення, прозорість та етичність управління.

Список використаних джерел:

1. Стегней, М., Нодь, О. (2020). Глобальні чинники сучасних трансформаційних змін у сфері розвитку туризму та рекреації. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. №5, Том 2 (298). С. 291-301
2. Стегней, М., Черничко, Т., Нодь, О. (2022). Оцінка потенціалу галузі туризму та курортно-рекреаційної сфери регіонів України на засадах сталості. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7.
3. Irtyshcheva, I., Stehnei, M., Nod, O. Balanced development of tourism and the resort and recreation sphere: international, national, and regional vectors.

УДК 330.341.1:338.24(477)(091)

Стегней М.І.,
доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів
Алмашій В. В.,
здобувач ОС Доктор філософії
Осуський С. В.,
здобувач ОС Магістр
Мукачівський державний університет

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Під трансформаційними процесами економіки країни найчастіше розуміють процеси зміни структури і функціонування економіки, які відбуваються під впливом зміни

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>